

Đồng Xuân Project

Concept note, 18/01/2026

Đồng Xuân code/ Đồng Xuân as a method/ methodology

Chợ Đồng Xuân, tự thân, là một cấu trúc thời gian xây dựng bởi lịch sử và truyền thuyết. “Đồng Xuân”, vốn là một địa danh lịch sử hành chính được sử dụng để chuyển thành tên gọi của ngôi chợ lớn nhất thành phố, tự cái tên khi đó đã trở thành biểu tượng. Trong cách gọi về đô thị Hà Nội cổ: “Kinh Kỳ - Kẻ Chợ”, nếu cụm từ “Kinh Kỳ” chỉ kinh thành, nơi tập trung của quyền lực nhà nước-cấu trúc chính trị và hình thái tổ chức xã hội của cộng đồng, thì chữ “Kẻ Chợ”, vừa chỉ khu chợ lớn (là Đồng Xuân hiện nay), không gian đời sống sinh hoạt vật chất và tinh thần của người dân Hà Nội xưa, đồng thời là không gian cộng đồng bao gồm cả tính tín ngưỡng, kinh tế và văn hóa. Từ chỉ địa danh sau đó được gắn với từ chỉ con người, khi chữ “Kẻ” theo tiếng Việt cổ chỉ người, một lớp người sinh ra và lớn lên với chợ, và có cách gọi “dân Kẻ Chợ” sau này. Các lớp ngữ nghĩa về tên gọi dẫn đến các cách hiểu khác nhau của người Việt về không gian và đời sống công cộng đó, và cũng gắn với sự phát triển của đời sống đô thị truyền thống tới hiện đại. Đồng Xuân, như vậy không chỉ là một chứng nhân lịch sử của đô thị, mà chính nó là kết cấu của đô thị xuyên qua các khung cảnh thời gian khác nhau, gắn với các biến động lịch sử xã hội khác nhau.

Đồng Xuân là một cấu trúc sinh hoạt vật chất thường ngày. Về bản chất, ngôi chợ là một hệ sinh thái tự vận hành, và có tính tuần hoàn biến thiên theo đời sống xã hội. Đó là tuần hoàn của các dòng chảy hàng hóa, tài chính, di chuyển của con người theo chu kỳ sinh hoạt hàng ngày của mua bán trao đổi giá trị vật chất, duy trì cuộc sống của từng cá thể, và của cả một cộng đồng theo quy ước. Đó còn là sự tuần hoàn của đời sống vật chất và công nghệ: các kỹ thuật thêu, đan lát, may dệt thủ công truyền thống chuyển động trên nền tảng của công nghệ kỹ thuật số, các vật liệu cổ truyền và song hành, kết hợp hoặc hoán đổi với vật liệu hiện đại, tự sinh và phái sinh. Nhưng nó cũng là tập hợp của các dòng chảy văn hóa: lời ăn tiếng nói, đối thoại và giao dịch mua bán, gặp gỡ và trò chuyện, thói quen và cử chỉ, hình thành nên các lớp sinh hoạt và các thể hệ gắn với đó. Tính tri thức bản địa, tập tục và phong dao, lễ thói và tập quán, được chứa đựng, luân chuyển trong không gian đa sắc thái của ngôi chợ.

Những chuyển động này cũng phản ánh tính sinh thái và bền vững tự thân gắn với đời sống thiên nhiên: từ quy luật của thời gian, khí hậu, độ ẩm và nhiệt độ, tới dòng chảy và lưu lượng của nước, gió mùa, để tự tìm ra quy luật vận hành của hệ thống một cách hài hòa và uyển chuyển. Từ cấu trúc sinh hoạt thường ngày, nó dễ dàng trở thành một kết cấu chứa đựng và sản tạo văn hóa, tạo ra những kết nối liên tục giữa các hệ giá trị quá khứ và đương thời, để tái định vị chính nó, và định vị đời sống xã hội cho tương lai. Đồng Xuân, vì vậy, tự hình thành một “mã nguồn mở” cho các hệ coding theo thời gian đi qua, để luôn tự tái cấu trúc và tạo ra tính hòa nhập với các mô hình xã hội khác nhau của các thời kỳ khác nhau.

Nghệ sĩ được mời đến làm việc với Đồng Xuân, với tất cả sự hiện diện vật chất sẵn có, các lớp lang lịch sử phức tạp sẵn có, các nhịp điệu sinh hoạt sôi động sẵn có, với toàn bộ cấu trúc vật chất và mô hình văn hóa của khu chợ đương thời. Họ được khuyến khích sử dụng tất cả các vật liệu này để suy tư, hình dung, cấu trúc ý tưởng và sản xuất-trình bày các ‘can dự’ nghệ thuật của mình vào đây.

- Đó có thể là những khoảng trống và đặc tự hình thành do kiến trúc và cơ chế vận hành của ngôi chợ: những mảng tường và khoảng không, ô cửa sổ, khoảng trống trần nhà hay không gian mở bên trong-nằm giữa mỗi khối kiến trúc. Họ cũng có thể tạo ra những tương tác với cấu trúc kiến trúc sẵn có của tường, sàn, trần, cũng như những gợi ý tương tác với cảnh quan xung quanh của đường phố, với các đặc tính riêng thay đổi theo phương hướng cảm quan Đông phương.
- Đó có thể là ánh sáng và thời gian: ánh sáng biến đổi sắc thái theo từng thời điểm trong ngày, mở ra những chiều nhìn màu sắc khác nhau và thay đổi nhịp điệu thị giác; trong khi thời gian liên kết chặt chẽ với nhịp điệu vận hành của ngôi chợ, đông đúc lúc ban ngày và vắng vẻ sau hoàng hôn, từ đó mở ra hai không gian trạng thái để có những ứng tác nghệ thuật hòa nhịp với sự vận chuyển giữa sáng/tối, ngày/đêm.
- Đó có thể là nhịp điệu và dòng chảy hữu hình và vô hình của khu chợ: dòng người, dòng hàng hóa, dòng di chuyển, dòng trao đổi mua bán thương mại, dòng tương tác và giao tiếp của người đến chợ, đi chợ. Đồng Xuân được hình thành bởi dòng sông, vận hành theo dòng sông để hình thành nên dòng chảy lớn của riêng nó.
- Đó có thể là những cấu trúc-cơ thể được cấu trúc từ đời sống vật chất của khu chợ: từ những quầy hàng hóa thủ công mây tre đan, của đời sống vật chất như vải vóc, đồ gia dụng, tới những gian hàng thảo dược, đồ khô dành cho các giác quan vô hình khứu giác, vị giác. Hay những yếu tố phi vật thể nhưng gắn với đời sống thường nhật và tinh thần của chợ: lời rao và tiếng động, ký ức và tưởng tượng, quá khứ và tương lai.

Tác phẩm, vì vậy, sẽ không tách rời, mà như những cơ thể mới ‘áp vào’ cơ thể hiện sinh của chợ Đồng Xuân, hoặc như những nhánh mới nảy chồi trên cơ thể này, thay thế những bộ phận cũ. Tác phẩm, vì vậy, sẽ hòa nhập vào các sinh hoạt, âm thanh, chuyển động, ánh sáng và màu sắc, để trở thành một phần của cấu trúc vật chất, chính trị, lịch sử và văn hóa của ngôi chợ. Tác phẩm sẽ là những bản mã mới cho bộ ‘mã nguồn mở’ Đồng Xuân, để ngôi chợ được tiếp sức trong dòng chảy sinh hoạt đa tầng của các không gian vật chất, không gian tinh thần và không gian ảo.

Nguyễn Anh Tuấn
04/02/2026

Đồng Xuân: An Intrinsic Project

Concept note

Đồng Xuân code / Đồng Xuân as a method / methodology

Đồng Xuân Market, in itself, is a temporal structure constructed by history and legend. "Đồng Xuân," originally an administrative historical toponym used to name the city's largest market, has inherently become a symbol.

In the terminology of ancient urban Hanoi—"Kinh Kỳ - Kẻ Chợ"—if the phrase "Kinh Kỳ" refers to the imperial citadel — the locus of state power, political structure, and the social organizational form of the community, then "Kẻ Chợ" refers both to the grand market area (current day Đồng Xuân)—the space of material and spiritual life for the people of old Hanoi—and simultaneously to a communal space encompassing spiritual, economic, and cultural dimensions.

The term denoting place was subsequently attached to the term denoting people, as the word "Kẻ" in ancient Vietnamese referred to persons—a class of people born and raised with the market, leading to the later designation of "dân Kẻ Chợ" (Market People). These semantic layers regarding the name lead to different Vietnamese understandings of that space and public life, inextricably linked to the evolution from traditional to modern urban life.

Đồng Xuân, therefore, is not merely a historical witness of the city; it is the urban structure itself, traversing various temporal landscapes and tethered to distinct socio-historical fluctuations.

Đồng Xuân is a structure of daily material activity.

In essence, the market is a self-operating ecosystem possessing a cyclical nature that varies according to social life. It is the circulation of flows—goods, finance, and human movement—following the daily cycle of buying and exchanging material values, maintaining the lives of individuals and the community according to convention.

It is also the circulation of material life and technology: traditional manual embroidery, weaving, and sewing techniques moving upon a digital technology platform; traditional materials paralleling, combining with, or swapping for modern materials; self-generating and derivative. But it is also a collection of cultural flows: speech patterns, dialogue and transactional bargaining, meetings and conversations, habits and gestures, forming layers of activity and the generations attached to them.

Indigenous knowledge, customs and folk rhymes, routines and habits are contained and circulated within the multi-nuanced space of the market. These movements also reflect an ecological and intrinsic sustainability linked to the natural world: from the laws of time, climate, humidity, and temperature, to the flow and volume of water and monsoons, allowing the system to find its own harmonious and flexible operational laws.

From a structure of daily activity, it easily transforms into a structure that contains and produces culture, creating continuous connections between past and contemporary value systems to reposition itself, and to position social life for the future.

Đồng Xuân, therefore, self-forms an "open source" for coding systems as time passes, constantly restructuring itself and creating integration with different social models of different eras.

Artistic Intervention

Artists are invited to work with Đồng Xuân, engaging with all its available material presence, its complex existing historical layers, its vibrant existing rhythms of activity, and the entire material structure and cultural model of the contemporary market.

They are encouraged to utilize all these materials to contemplate, visualize, structure ideas, and produce/present their artistic 'interventions' herein.

- These may be the voids and solids self-formed by the architecture and operational mechanism of the market: walls and empty spaces, windows, ceiling gaps, or open internal spaces nestled between architectural blocks.
- They may also create interactions with the existing architectural structure of walls, floors, and ceilings, as well as suggestions for interacting with the surrounding streetscape, with specific characteristics that shift according to Eastern sensory orientation.
- These may involve light and time: light shifting in nuance at different moments of the day, opening up distinct color perspectives and altering visual rhythms; while time is tightly linked to the market's operational rhythm—crowded by day and deserted after twilight—thereby opening two spatial states for artistic improvisations that harmonize with the transition between light/dark, day/night.
- These may be the visible and invisible rhythms and flows of the market: the flow of people, the flow of goods, the flow of movement, the flow of commercial exchange, the flow of interaction and communication of those coming to and going from the market. Đồng Xuân was formed by the river, operating according to the river to form a great flow of its own.
- These may be structures/bodies constituted from the material life of the market: from stalls of bamboo and rattan crafts, from material life such as fabrics and household goods, to stalls of herbs and dried goods catering to the invisible senses of smell and taste.
- Or intangible elements tethered to daily and spiritual market life: the calls and noises, memories and imagination, the past and the future.

The artworks, therefore, will not be separate, but rather like new bodies 'grafted onto' the existential body of Đồng Xuân market, or like new branches sprouting on this body, replacing old parts. The artworks will integrate into the activities, sounds, movements, lights, and colors to become part of the material, political, historical, and cultural structure of the market.

The artworks will be new codes for the Đồng Xuân "open source" set, empowering the market within the multi-layered flow of activity across material spaces, spiritual spaces, and virtual spaces.

Nguyễn Anh Tuấn

04/02/2026